

ULKOMAINOSLAITTEIDEN KÄYTTÖPERIAATTEET



Tammikuu 2017

SISÄLTÖ

1. Yleistä	2
2. Mainoslaitteiden luvanvaraisuus	2
3. Ulkomainoslaitteiden käyttöperiaatteet	2
3.1 Ulkomainoslaitteiden yleiset sijoittamisperiaatteet	2
3.1.1 Liikenneturvallisuusnäkökohdat	2
3.1.2 Kaupunkikuvanäkökohdat	6
3.1.3 Yleiset vaatimukset ulkomainoslaitteille	6
3.2 Mainoslaittekohtaiset ohjeet	7
3.2.1 Mainostornit ja -pylonit	7
3.2.2 Mainostaulut	8
3.2.3 Itsevalaisevat ja vaihtuvasisältöiset valomainostaulut	8
3.2.4 Kaupunkimainostaulut (lähitaulut)	9
3.2.5 Mainospilarit	9
3.2.6 Pysäkkikatokset	9
3.2.7 Pylväsmainokset	9
3.2.8 Siirrettävät mainostelineet (A-standit)	10
3.2.9 Mainosroskakorit	10
3.2.10 Banderollit	10
3.2.11 Mainoslakanat ja muut mainosten kiinnitystavat	10
3.2.12 Tilapäiset mainokset tai ilmoitukset	11
4. Mainoslaitteet rakennuksissa	11
4.1 Yleistä	11
4.2 Yleisiä suunnitteluperiaatteita	12
4.3 Mainosten yleissuunnitelma	12
4.4 Mainoslaitteet	12
5. Mainoslaitteiden luvat ja käyttö Sopimukset	14

1. YLEISTÄ

Tässä ohjeessa kuvataan, miten erilaisia ulkomainoslaitteita voidaan sijoittaa ja käyttää Joensuun kaupungin alueella. Pelkästään mainontaan tarkoitettujen telineiden ja rakenteiden lisäksi ohjeessa käsitellään mainosten sijoittamista muuhun käyttöön tarkoitettuihin rakenteisiin kuten pysäkkikatoksiin tai roskakoreihin. Ohje koskee myös rakennusten julkisivuihin ja katolle sijoitettavia mainoksia ja mainoslaitteita.

2. MAINOSLAITTEIDEN LUVANVARAISUUS

Ulkomainoslaitteet ovat maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön perusteella luvanvaraisia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 126 a §:n mukaan tarvitaan toimenpidelupa rakennelman, tekstin tai kuvan asettamiseen ulkosalle mainos- tai muussa kaupallisessa tarkoituksessa (*mainostoi-menpide*) taikka muuhun kaupunki- tai ympäristökuvaan merkittävästi ja pitkäaikaisesti vaikuttavaan järjestelyyn tai muutokseen (*kaupunkikuvajärjestely*).

Maankäyttö- ja rakennuslain 129 §:n perusteella Joensuun kaupungin rakennusjärjestyksessä toimenpidelupamenettelyä on kevennetty siten, että osalle mainoslaitteista riittää rakennusvalvonnalle tehtävä ilmoitus ja osasta mainoslaitteita ei tarvita ilmoitusta, kun toimitaan tässä ohjeessa kuvattujen käyttöperiaatteiden mukaan.

Maanteiden varsille asetettavat maantien käyttäjille tarkoitetut mainokset tai ilmoitukset edellyttävät ilmoitusta tienpitäjälle eli ELY-keskukselle. Ilmoitusvelvollisuus ei kuitenkaan koske kokous-, tiedotus-, huvi-, hää- tai muuta niihin rinnastettavaa tilaisuutta taikka yhteiskunnallista, poliittista tai muuta aatteellista tilaisuutta koskevaa tilapäistä ilmoittelua.

Mainoslaitteen sijoittamiseen tarvitaan kiinteistönomistajan tai -haltijan suostumus. Kaupungin katujen, yleisten alueiden tai muiden kaupungin omistamien alueiden osalta tarvitaan kaupungin sijoituslupa tai vuokrasopimus.

3. ULKOMAINOSLAITTEIDEN KÄYTTÖPERIAATTEET

3.1 Ulkomainoslaitteiden yleiset sijoittamisperiaatteet

3.1.1 Liikenneturvallisuusnäkökohdat

Tienvarsimainonta vaikuttaa liikenneturvallisuuteen. Liikenneturvallisuutta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota sekä mainoksen ulkonäköön että sen sijaintiin liittyviin tekijöihin.

Mainos ei liikenneturvallisuussyistä saa ulkonäöltään, väreiltään tai muutoinkaan ominaisuuksiltaan, esimerkiksi heijastavien pintojen vuoksi, olla sekoitettavissa liikennemerkkiin tai muihin liikenteen ohjauslaitteisiin. Mainoksissa ei myöskään saa olla yksityiskohtaisia elementtejä, kuten pitkiä teksti- tai numerosarjoja tai pientä tekstiä, jotka vievät kuljettajan huomion pitkäksi aikaa.

Maantiet

Maanteiden osalta Liikenneviraston tienvarsimainontaa ja -ilmoittelua koskevassa määräyksessä on täsmennetty liikenneturvallisuudesta aiheutuvia rajoituksia siten, että mainosta ei saa sijoittaa:

- liittymäalueelle, mukaan lukien eritasoliittymien rampit ja ramppien sisällä olevat alueet sekä kiertoliittymien alueet
- moottori- tai moottoriliikennetien tai ohituskaista- tai keskikaideosuuden alku- tai loppukohdan läheisyyteen (200 m)
- sillan alku- tai loppukohdan läheisyyteen (200 m) tai tunnelin läheisyyteen (200 m)

- maantien siltarakenteeseen tai maantietä ylittävään siltaan siten, että tien kaarteeseen tai liittymään muodostuu näkemäeste, eikä mainos saa olla kaarretta edeltävän suoran jatkeena
- siten, että mainos peittää näkemää liikennevaloihin, liikennemerkkeihin tai tiemerkintöihin tai heikentää niiden havaitsemista
- meluesteisiin eikä tien ja meluesteen väliselle alueelle
- riista-aidan aukon tai päätepisteen läheisyyteen (200 m)
- valaisemattomalle tieosuudelle, jos mainos on itsevalaiseva
- paikkaan tai tieosuudelle, jossa vaaditaan erityistä tarkkaavaisuutta, kuten
 - varalaskupaikat
 - ohituskieltoalueet
 - paikat, jossa on jalkakäytävän/pyörätien alku- tai ylityskohta
 - mäki- ja mutkaiset tai onnettomuusalttiit tiejaksot
 - tien poikkileikkauksen muutoskohdat (esim. leveäkaistatien alkamis- ja päättymiskohdat)
- valta-, kanta- ja seututeillä siten, että mainoslaitteen huoltotoimenpiteet suoritetaan ko. tieltä käsin (mainoslaitteelle tulee päästä muuta kautta).

Taulukko 1. Mainoslaitteiden vähimmäisetäisyydet eri kohteisiin maanteiden varsilla.

Mainoksen vähimmäisetäisyys	Tieluokka		
	Moottoritiet Moottoriliikennetiet	Valta- ja kantatiet	Muut maantiet
Liittymästä (toisen maantien tai kadun liittymä)	1500 m ennen liittymää, 1000 m liittymän jälkeen	500 m	300 m
Liikenteen ohjauslaitteesta (esimerkiksi liikennemerkeistä) tai toisesta mainoksesta	200 m	100 m	100 m

Joensuussa mainoksia ei sijoiteta valtatie 6/9 moottori- ja moottoriliikennetieosuudelle välillä Ylämylly - Niittylähti.

Mainoslaite tulee sijoittaa sellaiselle etäisyydelle maantiestä, että se kaatuessaan tiealueelle päin jää vähintään 10 metrin päähän tiealueen reunasta.

Kadut

Maanteillä noudatettavia periaatteita voidaan soveltaa myös katuverkolla. Kun katuverkon liikenneympäristö, nopeudet ja liikenteen luonne poikkeavat maanteistä, katuverkolla mainosten sijoittamisessa voidaan joiltain osin noudattaa maanteitä lievempiä vaatimuksia.

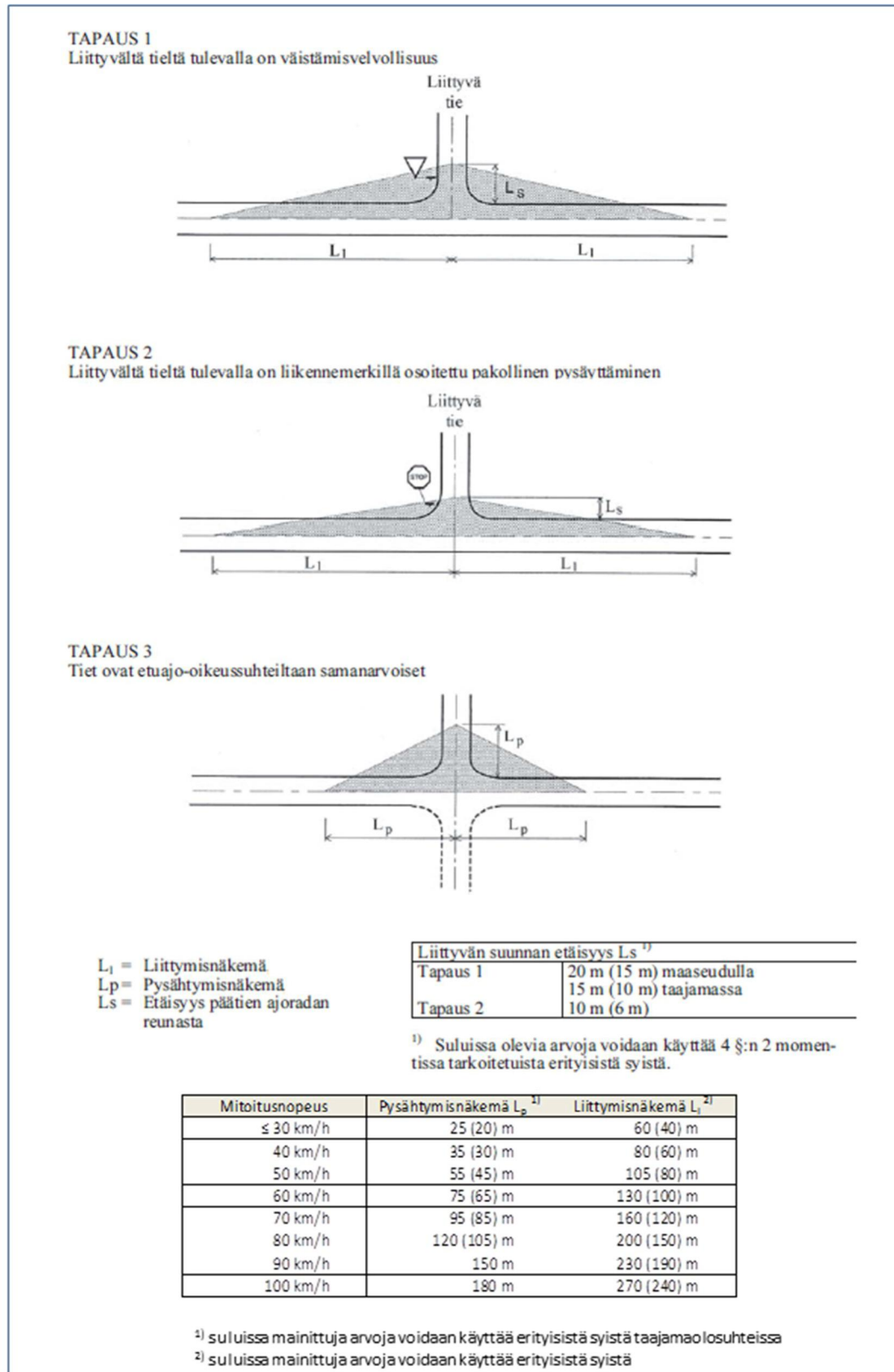
1) Suojatie ja risteys

Mainoksia ei sijoiteta auton pysähtymismatkaa tai valo-ohjatuissa liittymissä pysähtymisnäkemää lähemmäs suojatietä tai risteystä ennen ja jälkeen suojatien tai risteuksen. Tämä ei koske pysäkkikatoksia tai mainosroskakoreja.

Pysähtymismatka ja -näkemä riippuvat nopeusrajoituksesta seuraavasti:

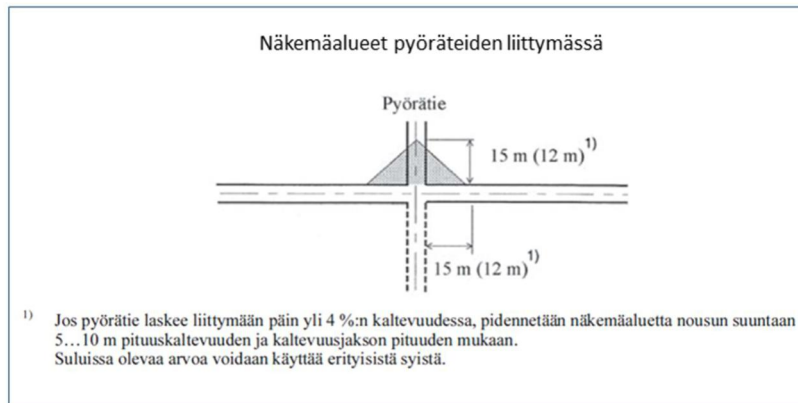
Nopeusrajoitus	30 km/h	40 km/h	50 km/h	60 km/h	70 km/h
Pysähtymismatka	15 m	25 m	35 m	45 m	55 m
Pysähtymisnäkemä (valo-ohjatut liittymät)	25 m	35 m	55 m	75 m	95 m

Risteyksissä mainoslaitteita ei sijoiteta liittymän näkemäalueille (kuva 1). Kiertoliittymiä koskevat samat rajoitukset kuin muita liittymiä.



Kuva 1. Näkemäalueet teiden ja katujen liittymissä. Lähde: Liikenne- ja viestintäministeriön asetus näkemäalueista /25.1.2011.

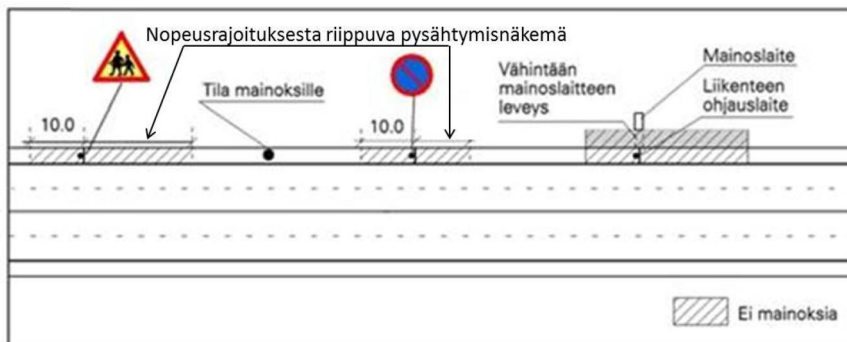
Pyöräteiden liittymissä mainoksia ei sijoiteta liittymän näkemäalueille (kuva 2).



Kuva 2. Näkemäalueet pyöräteiden liittymissä. Lähde: Liikenne- ja viestintäministeriön asetus näkemäalueista /25.1.2011.

2) Liikenteen ohjauslaite

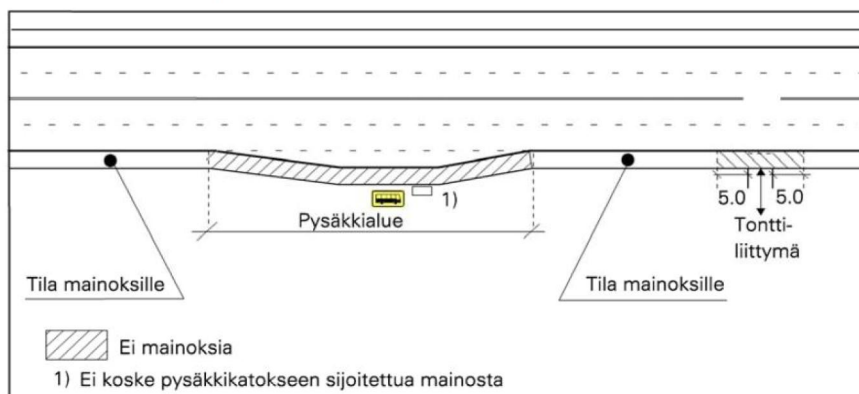
Mainoslaitetta ei saa sijoittaa liikenteen ohjauslaitteiden kanssa samaan pylvääseen tai siten, että se peittää tai häiritsee liikenteenohjauslaitteiden näkyvyyttä ja luettavuutta niin ajoradan sivukuin pituussuunnassa. Mainoslaitetta ei saa sijoittaa nopeusrajoituksen mukaan määräytyvää pysähtymisnäkemän matkaa ennen liikennemerkkiä eikä 10 metriä liikennemerkkin jälkeen. Mainos voidaan kuitenkin asettaa edellä mainituille alueille, jos mainoslaitteen ja liikenteen ohjauslaitteen väli sivusuunnassa on vähintään mainoslaitteen levyinen tai mainoslaite ei häiritse liikenteen ohjauslaitteen havaitsemista.



Kuva 3. Mainoslaitteen sijoittaminen suhteessa liikennemerkkiin.

3) Linja-autopysäkki ja tonttiliittymä

Mainoslaitetta ei sijoiteta pysäkkialueelle (ei koske pysäkkikatoksen mainoksia) eikä 5 metriä lähemmäs tonttiliittymää.



Kuva 4. Mainoslaitteen sijoittaminen pysäkkialueella ja suhteessa tonttiliittymään.

4) Mainoslaitteiden sijoittaminen sivusuunnassa katupoikkileikkauksessa

Mainoslaitteiden kohdalla noudatetaan liikennemerkkien sijoittamisessa käytettäviä vähimmäisetäisyyksiä. Mainoslaitteiden vähimmäisetäisyys kadun ajoradan reunasta tai jalkakäytävän/pyörätien reunasta on 0,5 metriä. Kadun ajoradan ja jalkakäytävän/pyörätien erotuskaistan leveyden tulee olla vähintään 1,5 metriä, jotta sille voi sijoittaa mainoslaitteita. Rajoitukset eivät koske pysäkkikatoksia tai mainosroskakoreja.

Sivusuunnan rajoitukset eivät koske pylväsmainoksia tai muita ajoradan yläpuolelle tulevia mainoslaitteita, esimerkiksi banderolleja. Ajoradan yläpuolelle tulevien mainoslaitteiden tulee olla vähintään 5 metriä korkeudella ajoradan pinnasta. Jalkakäytävän/pyörätien yläpuolelle tulevan mainoslaitteen tulee olla vähintään 3 metrin korkeudella jalkakäytävän/pyörätien pinnasta. Jos pylväsmainoksen sivuetäisyys ajoradan reunasta on vähintään 0,5 metriä, mainostaulu voi olla alimmillaan 3 metrin korkeudella ajoradan tai jalkakäytävän/pyörätien pinnasta.

3.1.2 Kaupunkikuvanäkökohdat

Vakiintuneen käytännön mukaan ulkomainoslaitteita on saanut sijoittaa kaupallisiin ympäristöihin mm. ydinkeskustaan, asuntoalueiden liikekeskuksiin ja niiden välittömään läheisyyteen, kauppakeskittymiin sekä liiketoimintaan suuntautuneille työpaikka-alueille. Ulkomainoslaitteita ei yleensä ole sallittu sijoitettavan puhtaille asuntoalueille eikä erityisesti pientaloalueille.

Kaupunkikuvan tai alueen luonteen perusteella on kohteita, joissa ulkomainoslaitteet on tarpeen kieltää tai niiden käyttöä on tarpeen rajoittaa. Kuvassa 5 on esitetty tällaiset rajoitukset Joensuu keskusta-alueella.

Alueita, joille ei sallita sijoitettavan ulkomainoslaitteita:

- hautausmaa ja kirkkojen ympäristöt
- Pielisjoen ylittävät sillat
- puistot ja puistomaiset ranta-alueet
- patsaiden ja taideteosten ympäristöt.

Alueita, joilla on ulkomainosten sijoittamista koskevia erityisrajoituksia:

- merkittävien julkisten rakennusten edustat ja lähiympäristöt
- kaupunkikuvallisesti merkittävät näkemälinjat (esim. kaupungintalo - taidemuseo -akseli tai Kirkkokatu)
- jokivarren rakennetut ranta-alueet
- osa lähivirkistysalueista
- asuntoalueet.

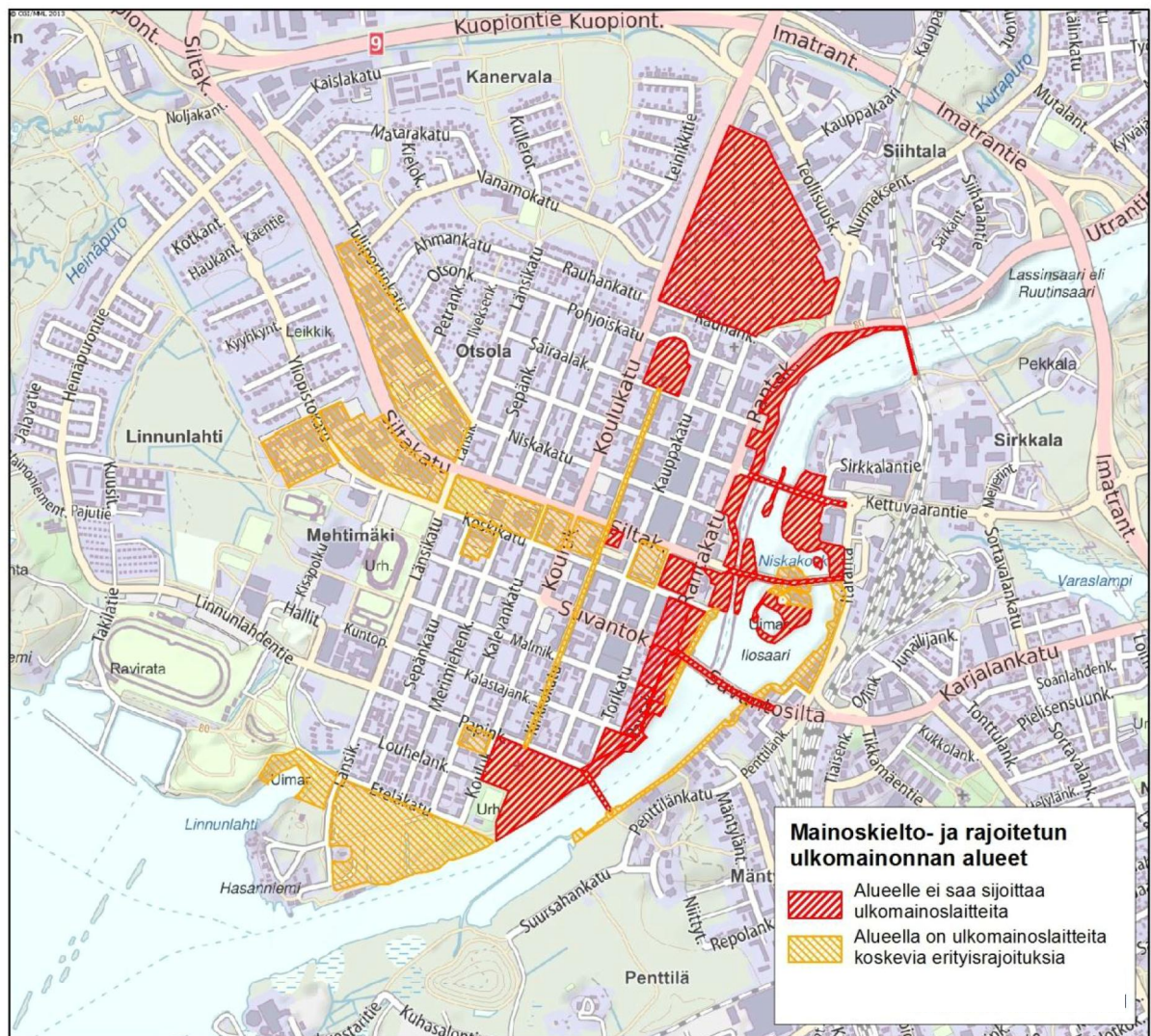
Alueilla, joille ei saa sijoittaa ulkomainoslaitteita (kuvan 5 punaiset alueet), kaikkien ulkomainoslaitteiden pito on kielletty. Alueille, joilla on rajoituksia ulkomainoslaitteiden sijoittamiselle (kuvan 5 keltaiset alueet), ei saa sijoittaa yli 60 x 60 cm kokoisia mainoslaitteita eikä pylväsmainoksia.

Molemmilla rajoitusalueilla voi rakennusvalvonnan luvalla sijoittaa alueen luonteeseen soveltuvia mainoslaitteita lähinnä katujen varsille ja rakennusten julkisivuihin. Suosituksena on, että tapahuma- ja muut mainokset kootaan yhtenäisiin telineisiin. Myös mainoksellisia pysäkkikatoksia voidaan alueille harkinnan mukaan sijoittaa.

3.1.3 Yleiset vaatimukset ulkomainoslaitteille

Ulkomainoslaitteiden sijoituksen tulee olla toiminnallisesti perusteltu ja täyttää liikenne- ja pelastusturvallisuuden vaatimukset. Laitteiden tulee olla sähköalan turvallisuusstandardien mukaisia ja täyttää sähköturvallisuuden vaatimukset.

Laitteiden sijoituksen ja ulkonäön tulee olla kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen ja soveltua kunkin alueen kaupunkikuvaan. Mainoslaittekeskittymiä tulee välttää ja mikäli samassa ympäristössä on useita mainoslaitteita, tulee niiden muodostaa sopusuhtainen, suunniteltu kokonaisuus. Pääsääntöisesti eri mainoslaitteiden keskinäisen etäisyyden toisistaan tulee olla vähintään 20 metriä. Tästä on mahdollista poiketa, mikäli syntyvä mainoskokonaisuus on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti perusteltu ja yksittäistä laitetta parempi.



Kuva 5. Mainoskielto- ja rajoitetun ulkomainonnan alueet Joensuun keskusta-alueella.

Ulkomainoslaitteiden tulee noudattaa keskenään yhteensopivaa väritystä. Ulkomainoslaitteissa tai itse ulkomainoksissa ei saa käyttää heijastavia neonvärejä. Laitteiden yksityiskohtien tulee olla viimeistelyjä eikä laitteissa saa olla teräviä kulmia, jotka aiheuttavat vaaraa liikujille. Laitteet tulee pitää kunnossa ja siisteinä. Ne tulee sovittaa maan pinnan korkeuksiin ja ympäristö pinnoitteeseen tulee viimeistellä. Laitteet eivät saa haitata kadun tai muun yleisen alueen esteettömyyttä. Pelastustelle ei saa sijoittaa mainoslaitteita.

Mainoslaitteita ei saa sijoittaa suoraan asuin- tai liikerakennuksen sisäänkäynnin eteen. Valaistut ulkomainoslaitteet eivät saa sijaita suoraan asuinhuoneistojen ikkunoiden edessä tai muutoinkin niin, että ne aiheuttavat häiriötä tai häikäisyä.

3.2 Mainoslaitekohtaiset ohjeet

3.2.1 Mainostornit ja -pylonit

Mainostorneja tai -pyloneita ei sijoiteta maanteiden liikennealueille, katualueille tai muille yleisille alueille.

Ruutukaavakeskustaan ei sijoiteta uusia mainostorneja tai -pyloneita, mutta nykyiset laitteet sallitaan niille asetettujen lupaehtojen puitteissa.

Mualla mainostorneja tai -pyloneita käytetään liikenneasemien, liikekeskusten ja myös yksittäisten liiketonttien yhteydessä. Mikäli samalla tontilla tai alueella (yhteinen sisäänajoyhteys) toimii

useita liikkeitä, on suositeltavaa, että niiden yritysnimet tai -logot kootaan yhteen mainoslaitteeseen erillisten mainoslaitteiden sijaan.

Yritysnimien ja -logojen lisäksi mainostorneissa tai -pyloneissa voi olla informaatioita aukioloajoista ja polttoaineiden hinnoista (vaihtuva hintatieto). Tuotemainontaa ei yleensä sallita.

Mainostornit tai pylonit vaativat aina rakennusvalvonnalle tehtävän toimenpideilmoituksen.

3.2.2 Mainostaulut

Mainostauluja ei sijoiteta keskusta-alueen mainoskielto- tai rajoitusalueille (kuva 5). Itsevalaisvia mainostauluja ei saa sijoittaa valaisemattomille tie- tai katuosuuksille.

Katuvarsilla ja yleisillä alueilla mainostaulut edellyttävät kaupungin sijoituspaikkaluvan.

Kaikki yli 120 cm x 120 cm kokoiset ja asemakaava-alueella yli 60 cm x 60 cm kokoiset mainostaulut edellyttävät rakennusvalvonnalle tehtävää toimenpideilmoitusta. Valaistut mainostaulut edellyttävät aina rakennusvalvonnalle tehtävää toimenpideilmoitusta.

3.2.3 Itsevalaisevat ja vaihtuvasisältöiset valomainostaulut

Vaihtuvasisältöisten valomainosten sijoittaminen on vaativaa sekä liikenneturvallisuuden kannalta että vaihtuvan valaistuksen lähiympäristön asutukselle ja muille toiminnoille aiheuttavien haittojen vuoksi.

Suurmainostaulut teiden ja katujen varsilla

Vaihtuvasisältöisiä mainostauluja ei sallita Joensuun kehätiellä tai sen sisäpuolisilla maantiesuuksilla. Muualla maanteiden osalta noudatetaan kohdassa 3.1.1 kuvattuja Liikenneviraston määäämiä rajoituksia.

Kehätien sisäpuolella katujen varsilla vaihtuvia suurmainostauluja voidaan sijoittaa soveltuville paikoille. Mainostaulut vaativat rakennusvalvonnan toimenpideluvan, jonka käsittelyvaiheessa ratkaistaan toteuttamismahdollisuus ja lupaehdot.

Muut mainostaulut

Suurten valomainostaulujen sijoittamisesta ja toteuttamisesta keskusta-alueille, esimerkiksi kauppatorille päätetään tapauskohtaisesti erikseen.

Liikekeskustan ja Rantakylän kävelyalueille voidaan vaihtuvasisältöisiä valomainostauluja sijoittaa siten, että ne eivät häiritse ohikulkuliikennettä tai lähiasutusta.

Kiinteistöjen seiniin tai tonteille sijoitettavat taulut

Kiinteistöjen seiniin ja tonteille voidaan vaihtuvasisältöisiä valomainostauluja sijoittaa siten, että ne eivät häiritse ohikulkuliikennettä tai lähiasutusta. Tällaiset valomainostaulut vaativat aina rakennusvalvonnalle tehtävän toimenpideilmoituksen.

Itsevalaisevia ja vaihtuvasisältöisiä mainostauluja koskevat ohjeet

Itsevalaisevia mainoksia (sekä staattisia että vaihtuvasisältöisiä) koskevat seuraavat ohjeet:

- Itsevalaiseva mainos ei saa sammua ja syttyä jaksottaisesti.
- Pimeään aikaan mainospinnan keskimääräinen luminanssi saa olla enintään 300 kandelaa/m².
- Hämärän aikaan mainospinnan luminanssi ei saa olla enemmän kuin viisi kertaa ympäristön luminanssi.
- Itsevalaisevan mainostaulun tulee säätää automaattisesti kirkkauttaan ympäristön valoisuuden mukaan portaattomasti tai tihein portain.
- Jos laitteessa ei näytetä mainosta, mainospinnan on oltava sammutettuna kokonaan.

Vaihtuvasisältöisiä mainoksia koskevat lisäksi seuraavat ohjeet:

- Vaihtuvasisältöisen mainoksen tulee pysyä samana maanteiden varrella vähintään 30 sekuntia ja asemakaava-alueen katujen varrella vähintään 6 sekuntia kerrallaan.
- Mainos ei saa sisältää liikkuvaa kuvaa tai välähdyksiä.
- Mainoksen vaihtuminen ei saa tapahtua välähtämällä suoraan seuraavaan mainokseen tai lyhyen pimeän tilan kautta, vaan edellisen mainoksen tulee sammua hitaasti noin kahden sekunnin liukumalla ja seuraavan syttyä vastaavasti noin kahden sekunnin kuluessa. Vaihtoehtoisesti voidaan edellisen ja seuraavan mainoksen vaihtuminen toteuttaa limittäin liukumalla ylhäältä alas tai vasemmalta oikealle noin kahden sekunnin aikana.

3.2.4 Kaupunkimainostaulut (lähitaulut)

Kaupunkimainostauluja voidaan sijoittaa koko kaupungin alueelle lukuun ottamatta keskustan mainoskieltoaluetta (kuva 5 edellä). Tauluja voidaan sijoittaa myös kirkonkylätaajamien keskustoihin. Taulut tulevat yleensä katu- tai muille yleisille alueille. Taulut on suunnattu ensisijaisesti kävelijöiden ja pyöräilijöille, joten ne soveltuvat liikekeskustaan, kirkonkylätaajamien ja lähiöiden keskustoihin, toreille, jalankulkureittien varrelle ja rautatie- ja linja-autoasemille. Niitä voidaan sijoittaa myös jalkakäytävän ja ajoradan välikaistalle ottaen huomioon kohdassa 3.1.1 esitetyt sijoittamisrajoitukset. Vaihtuvasisältöisiä kaupunkimainostauluja ei sijoiteta siten, että ne haittaavat ajoneuvoliikenteen turvallisuutta.

Mainostaulut toteutetaan kilpailutettavan palvelutuottajan kanssa, joka hoitaa mainostilan myynnin. Taulujen paikat sovitaan yhdessä palveluntuottajan kanssa. Kaksipuolisten taulujen toinen puoli varataan kaupungin informaatiokäyttöön.

3.2.5 Mainospilarit

Mainospilareita voidaan sijoittaa koko kaupungin alueella lukuun ottamatta keskustan mainoskieltoaluetta (kuva 5 edellä). Pilareita voidaan sijoittaa myös kirkonkylätaajamien keskustoihin. Pilarit tulevat yleensä katu- tai muille yleisille alueille. Mainospilareille hyvin soveltuvia sijoituspaikkoja ovat aukoiden sekä tori-, liike-, puisto- ja pysäköintialueiden kulmaukset, joissa niiden mainokset ovat joka puolelta nähtävissä.

Mainospilarit toteutetaan kilpailutettavan palvelutuottajan kanssa, joka hoitaa mainostilan myynnin. Pilareiden paikat sovitaan yhdessä kaupungin ja palveluntuottajan kesken.

3.2.6 Pysäkkikatokset

Mainoksellisia pysäkkikatoksia voidaan sijoittaa koko kaupungin alueelle katupysäkeille.

Pysäkkikatokset toteutetaan kilpailutettavan palvelutuottajan kanssa, joka hoitaa mainostilan myynnin. Palvelutuottajan edellytetään sijoittavan ns. liikennetiedotustaulun katoksen sisäseinään. Kaupungilla ja liikennöitsijöillä on oikeus käyttää tiedotustauluja liikenne- ja aikatauluinformaation esittämiseen. Pysäkkikatosten paikat sovitaan yhdessä kaupungin ja palveluntuottajan kesken.

Sopimukseen sisällytetään mahdollisuus pyörien liityntäpysäköintikatosten toteuttamiseen. Ne tulee tehdä pysäkkikatosten kanssa yhteensopivalla tyyllillä.

3.2.7 Pylväsmainokset

Pylväsmainoksia ei sijoiteta maanteiden varsille eikä keskusta-alueen mainoskielto- tai rajoitusalueille (kuva 5 edellä). Kaupunkikuvallisista syistä pylväsmainoksia ei yleensä sijoiteta ruutukaavakeskustan kaduille, kadunvarsipuuvivuston sekaan tai silloille.

Pylvästaulujen on oltava vähintään 300 cm korkeudella kevyen liikenteen väylän pinnasta. Pylväsmainoksia ei sijoiteta pylväisiin, joissa on liikennemerkkejä. Pylväsmainoksia ei sijoiteta muiden mainosten, kuten kaupunkimainostaulujen ylle, vaan eri mainoslaitteiden väliin tulee jättää riittävästi etäisyyttä.

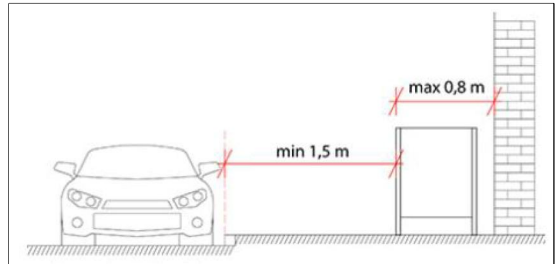
Pylväsmainospaikat vuokrataan palveluntuottajille, jotka maksavat vuosivuokraa kaupungille. Palveluntuottajat toteuttavat ja ylläpitävät mainostelineet. Mainospaikkoina käytettävät pylväät sovitaan yhdessä kaupungin ja palveluntuottajan kesken.

3.2.8 Siirrettävät mainostelineet (A-standit)

Siirrettäviä mainostelineitä saa sijoittaa katualueen jalankulkuosuudelle ruutukaavakeskustassa ja muissa liikekeskuksissa. Liiketonteilla A-standia saa käyttää sisäänajoliittymissä tontille sijoitettuna.

Jalankulkuosuudelle sijoitettava A-standi ei saa:

- ulottua kauemmas kuin 0,8 m päähän liikehuoneiston seinästä, ja jalankulkijoille ja pyöräilijöille tulee aina jäädä vähintään 1,5 m vapaata kulkutilaa.
- olla kiinnitettynä tai sidottuna kiinni liikennemerkkeihin, puihin, puunsuojuksiin tai muihin kadun kalusteisiin
- haitata liikenneturvallisuutta
- estää näkyvyyttä eikä huonontaa liikennemerkkien, liikennevalojen tai ajoratamaalausten havaittavuutta
- estää kiinteistöjen huoltoliikennettä
- vaikeuttaa katujen kunnossapitoa.



Sisäänajoliittymässä A-standi on sijoitettava tontin puolelle eikä se saa peittää liittymänäkemiä.

A-standin maksimikoko on 60 cm x 120 cm. Laitteessa ei saa olla teräviä kulmia, jotka voivat vahingoittaa kadulla kulkijoita tai ulkonevia osia, joihin kadulla kulkijat voivat kompastua.

Katualueella A-standia saa pitää vain liikkeen aukioloaikoina.

Katualueella A-standin käyttöön ei tarvita kaupungin lupaa. Sijoituspaikoista ei peritä vuokraa.

3.2.9 Mainosroskakorit

Mainosroskakoreja voidaan sijoittaa keskustan ja liikekeskusten kävelyalueille, toreille ja aukioille.

Roskakorit toteutetaan kilpailutettavan palveluntuottajan kanssa, joka hoitaa mainostilan myynnin. Roskakorien paikat sovitaan yhdessä palveluntuottajan kanssa.

3.2.10 Banderollit

Ajotiebanderolleja ja kävelykatubanderolleja voidaan sijoittaa nykykäytännön mukaisille sijoituspaikoille ruutukaavakeskustassa. Banderolleja voidaan käyttää erilaisten tapahtumien mainostamiseen, mutta ei kaupalliseen mainontaan.

Joensuun kaupunkikeskustayhdistys vastaa kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti banderollien toteuttamisesta ja vuokraamisesta tapahtumajärjestäjien käyttöön.

3.2.11 Mainoslakanat ja muut mainosten kiinnitystavat

Kaupunkikuvasyistä tienkäyttäjille suunnatut mainokset edellyttävät omia varta vasten mainoksille tarkoitettuja telineitä tai muita mainoslaiterakenteita. Mainoslakanoiden kiinnittäminen aitoihin tai muihin vastaaviin alustoihin on kielletty.

Mainoslakanoita ei sijoiteta katu- tai muille yleisille alueille.

Mainoslakanoita saa käyttää vain samalla tontilla myytävien tuotteiden tai palveluiden mainontaan.

3.2.12 Tilapäiset mainokset tai ilmoitukset

Tilapäisillä mainoksilla tai ilmoituksilla tarkoitetaan maantielain 52 a §:n mukaisia kokous-, tiedotus-, huvi-, hää- tai muuta niihin rinnastettavaa tilaisuutta taikka yhteiskunnallista, poliittista tai muuta aatteellista tilaisuutta koskevaa tilapäistä ilmoittelua.

Tilapäiset ilmoitukset tai mainokset saa asettaa paikalleen aikaisintaan kuukautta ennen tilaisuutta, ja ne on poistettava viikon kuluessa siitä, kun tilaisuus on pidetty.

Tilapäisiä ilmoituksia tai mainoksia ei sijoiteta keskusta-alueen mainoskielto- tai rajoitusalueille (kuva 5).

Maanteiden varsilla tilapäisiä ilmoituksia ei saa sijoittaa

- alle 100 metrin etäisyydelle liittymästä
- liittymäalueelle, mukaan lukien eritasoliittymien rampit ja ramppien sisällä olevat alueet sekä kiertoliittymien alueet
- ajoratojen välisille erotusalueille tai liikennekorokkeisiin
- siten, että ne peittävät liikenteen ohjauslaitteita tai merkittävästi haittaavat niiden havaitsemista
- 30 metriä lähemmäksi liikenteenohjauslaitetta tai 50 metriä lähemmäksi, jos tien nopeusrajoitus on vähintään 80 km/h
- paikkaan tai tieosuudelle, jossa vaaditaan erityistä tarkkaavaisuutta.

Edellä mainittujen lisäksi tällaisia ovat mm.

- ohituskieltoalueet
- paikat, jossa on jalkakäytävän/pyörätien alku- tai ylityskohta
- mäkiset, mutkaiset tai onnettomuusalttiit tiejaksot
- tien poikkileikkauksen muutoskohdat (esim. leveäkaistatien alkamis- ja päättymiskohdat).

Katujen varsilla noudatetaan vastaavia rajoituksia lukuun ottamatta etäisyyttä liittymästä tai liikennemerkistä, jolta osin käytetään kohdassa 3.1.1 esitettyjä katualueen mainospaikkarajoituksia.

Tie- ja katualueelle sijoitettavien tilapäisten mainosten ja ilmoitusten enimmäiskoko on 80 cm x 120 cm. Muutoin niiden ulkoasussa ja väriyksessä noudatetaan kohdassa 5.1.1 esitettyjä rajoituksia.

Lupamenettelyt

Yksittäiset tilapäiset ilmoitukset eivät vaadi ilmoitusta kaupungille tai ELY-keskukselle.

Mikäli järjestettävä tapahtuma vaatii kaupungin tapahtumalupaa, katualueille ja muille yleisille alueille sijoitettavien ilmoitusten sijoittaminen ratkaistaan lupakäsittelyn yhteydessä.

4. MAINOSLAITTEET RAKENNUKSISSA

4.1 Yleistä

Rakennusten julkisivun mainoksilla tai mainoslaitteilla tarkoitetaan tässä rakennuksessa toimivien yritysten nimiä tai tunnuksia. Rakennusten julkisivuissa olevien mainosten tulee aina liittyä rakennuksessa sijaitsevaan toimintaan. Tuotemainontaa, joka ei liity rakennukseen, ei sallita, vaan se on hoidettava muun ulkomainonnan keinoin.

Mainoslaitteiden luvanvaraisuus perustuu maankäyttö- ja rakennuslain 126 a §:ään, jonka mukaan toimenpidelupa tarvitaan rakennelman, tekstin tai kuvan asettamiseen ulkosalle mainos- tai muussa kaupallisessa tarkoituksessa taikka ikkunaa peittävän mainoksen pysyvään tai pitkäaikaiseen asettamiseen (mainostoimenpide). Lisäksi toimenpidelupa tarvitaan katukuvaan vaikuttavan markiisin asettamiseen (julkisivutoimenpide) sekä muuhun kaupunki- tai ympäristökuvaan merkittävästi ja pitkäaikaisesti vaikuttavaan järjestelyyn tai muutokseen (kaupunkikuvajärjestely).

Joensuun kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan julkisivuvalaistus vaatii asemakaava- ja ranta-alueilla toimenpideluvan, mutta muualla riittää toimenpideilmoitus. Asemakaava-alueilla yli 60 cm x 60 cm mainoslaitteet ja muualla yli 120 cm x 120 cm mainoslaitteet vaativat rakennusvalvonnalle tehtävää toimenpideilmoitusta. Asemakaava-alueilla ikkunaa peittävän mainoksen pitkäaikainen asettaminen vaatii rakennusvalvonnalle tehtävää toimenpideilmoitusta. Toimenpideilmoituksen perusteella rakennusvalvonta voi tarvittaessa edellyttää toimenpideluvan hakemista.

4.2 Yleisiä suunnitteluperiaatteita

Mainosten tulee olla rakennukseen ja ympäristöön sopivia. Suunnittelussa on otettava huomioon rakennuksen sijainti, koko, tyyli, suhteet, yksityiskohdat, materiaalit ja värit. Hyvän lopputuloksen varmistamiseksi tulee mainoksen suunnittelussa käyttää alan ammattilaisten apua.

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai kaupunkikuvallisesti arvokkaissa rakennuksissa on noudatettava erityistä harkintaa. Suositeltavaa on ottaa yhteyttä rakennusvalvontaan suunnitteluvaiheessa.

Viereisten mainosten tulee yleensä olla sopusuhtaisia. Mainosten koko tulee suhteuttaa rakennukseen ja mainoksen luettavuuteen. Kirjainkorkeuden tulee yleensä olla keskusta-alueilla katutasossa alle 40 cm. Korkealaatuiseen lopputulokseen pyrittäessä tulee kaupunkikuvallisesti käyttää irtokirjainvalomainoksia tai muuten muotoiltuja mainoksia. Suuria valaisevia pintoja tulee välttää.

Laitteiden kiinnityksissä tulee käyttää ratkaisuja, jotka eivät aiheuta julkisivun ennen aikaista likaantumista tai julkisivuvaurioita. Mainoslaitteesta ei saa aiheutua haittaa ympäristölle.

4.3 Mainosten yleissuunnitelma

Useita toimisto- tai liiketiloja sisältäville rakennuksille tulisi laatia mainonnan yleissuunnitelma joko rakennusluvan yhteydessä tai erillisenä toimenpidelupana.

Yleissuunnitelmassa määritellään mainosten paikat, koko, väri, tyyli ym. ominaisuuksia. Yleissuunnitelmaan voidaan sisällyttää myös merkit ja valaisimet.

Mainosten asettaminen yleissuunnitelmassa määritellyin ehdoin voidaan tehdä kiinteistön omistajan luvalla ja valvonnassa ilman toimenpidelupaa. Jos yleissuunnitelmaa ei ole tai mainos ei ole yleissuunnitelman mukainen, sovelletaan lupien suhteen näitä ohjeita.

4.4 Mainoslaitteet

Liiketilojen mainokset katutasossa

Katutason liiketilojen yhteyteen voidaan ilman lupatoimenpiteitä kiinnittää näyteikkunatasoon tai heti sen yläpuolelle seinäpintaan mainos, joka kooltaan, muodoltaan ja väreiltään sopii rakennukseen ja muihin seinässä jo oleviin mainoksiin. Arvorakennuksissa tulee käyttää ainoastaan irtokirjainvalomainoksia, jotka eivät peitä seinäpintaa tarpeettomasti.

Seinään voidaan kiinnittää myös ulkoneva kyltti, jonka tulee olla jalkakäytävän yläpuolella vähintään 2,2 metrin korkeudella. Suurin etäisyys seinästä saa olla 0,9 metriä. Kyltin koko saa olla enintään 0,9 m².

Poikkeuksellisen suuret mainokset, muut kuin irtokirjainvalomainokset arvorakennuksissa sekä sisäänkäyntikatoksiin liittyvät mainokset edellyttävät toimenpideilmoituksen tekemistä.

Sisäänkäyntikatoksiin liittyvien mainosten suunnitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Katoksen alapintaan kiinnitettävien mainosten tulee olla vähintään 3,2 metrin korkeudella jalkakäytävän yläpuolella.

Mainokset julkisivun yläosissa

Rakennuksen julkisivun yläosaan tai katolle sijoitettava mainos edellyttää toimenpideilmoituksen tekemistä.

Julkisivun yläosaan sijoitettavien mainosten on sovellettava kokonsa, värinsä ja tyyliinsä suhteen ko. rakennuksen julkisivuun.

Arvorakennuksissa tulee käyttää irtokirjainmainoksia ja niiden sijoitus on harkittava erityisen tarkkaan.

Pystysuuntaisten mainosten muotoiluun ja kiinnitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Markiisit

Markiisien muodon ja värin tulee soveltua rakennukseen sekä jo asennettuihin markiiseihin. Katutason liiketilojen markiiseissa voi olla yrityksen oma väritys, jos se sopii rakennuksen tyyliin. Markiisin muodon tulee kaarevissa ikkunoissa seurata ikkunan muotoa. Markiisien alareunan tulee olla vähintään 2,2 metrin korkeudella jalkakäytävän yläpuolella. Veden johtaminen markiisiin päältä on tehtävä siten, ettei se aiheuta rakennuksiin vaurioita.

Katukuvaan vaikuttavan markiisin asettaminen vaatii toimenpideilmoituksen.

Väliaikaiset mainokset

Alle kuukauden käytettäviä väliaikaisia mainoslakanoita tai -tauluja saa sijoittaa ilman toimenpidelupaa, jos mainos ei aiheuta ympäristölle haittaa. Pysyvä paikka mainoslakanoille julkisivussa vaatii toimenpideilmoituksen tekemistä.

Mainostaulujen tulee keskeisillä paikoilla olla korkeatasoisia ja taulujen tukemistapa tulee olla kaupunkikuvaan sopiva.

Ikkunamainokset ja -teippaukset

Ikkunaa peittävien mainosten tai teippausten tulee sopia rakennuksen julkisivun ilmeeseen. Liian kirkkaita värejä tulee välttää.

Pitkäaikaiset yli kuukauden mittaiset ikkunamainokset tai -teippaukset edellyttävät toimenpideilmoituksen tekemistä.

Vaihtuvaisältöiset digitaaliset suurtaulut

Julkisivuun asennettavia vaihtuvaisältöisiä digitaalisia mainostauluja tarkastellaan tapauskohtaisen harkinnan mukaan ja ne vaativat aina toimenpideluvan. Mainostaulut tulee sijoittaa yleensä piha-alueille suunnattuna siten, etteivät ne haittaa tie- ja katuliikenteen liikenneturvallisuutta tai ympäristöä.

Julkisivun pintaan sijoitettavan taulun yksityiskohdat tulee suunnitella rakennuksen arkkitehtuuriin sovittaen ja siten, että laitteen tekniset osat peittyvät ja muodostavat hallitun kokonaisuuden.

Taulut eivät saa aiheuttaa häiriötä tai häikäisyä. Erityisesti tulee tarkastella taulun näkymistä asuinhuoneistoihin tai työtiloihin.

Mainostaulujen valovoiman, ympäristön valoisuuteen sopeuttamisen sekä mainosten vaihtumisaian ja -tavan osalta sovelletaan edellä kohdassa 3.2.3 esitettyjä ohjeita.

5. MAINOSLAITTEIDEN LUVAT JA KÄYTTÖSOPIMUKSET

Toimenpideluvat ja toimenpideilmoitukset

- Mainoslaitteiden edellyttämät toimenpideluvat haetaan ja toimenpideilmoitukset tehdään Joensuun kaupungin rakennusvalvonnalle
- Lupahakemukset ja toimenpideilmoitukset tehdään sähköisesti [Lupapiste.fi](http://www.joensuu.fi/en/rakennusvalvonta) -palvelun kautta (huhtikuusta 2017 alkaen)
- Lisätietoja rakennusvalvonnan internetsivuilta: <http://www.joensuu.fi/en/rakennusvalvonta>

Mainoslaitteiden sijoittaminen katualueille ja yleisille alueille

- Mainoslaitteiden sijoitusluvut myöntää ja laaja-alaiset mainoslaitesopimukset valmistelee Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalvelut
- Sijoituslupahakemukset tehdään sähköisesti [Lupapiste.fi](http://www.joensuu.fi/en/kaduilla_ja_yleisilla_alueilla_tehtavat_tyot) -palvelun kautta
- Lisätietoja kaupungin internetsivuilta: http://www.joensuu.fi/en/kaduilla_ja_yleisilla_alueilla_tehtavat_tyot

Mainoslaitteipaikkojen vuokrasopimukset

- Vuokrasopimukset kaupungin maille sijoitettavien mainoslaitteiden osalta valmistelee Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalveluiden maaomaisuuden hallinta
- Lisätietoja maanhankinnan internetsivuilta: <http://www.joensuu.fi/en/maanhankinta>

Mainoslaitteiden sijoittaminen maanteiden varsille

- Maanteiden varsille suunnitelluista mainoslaitteista tulee tehdä ilmoitus ELY-keskukselle.
- Ilmoitus tehdään ELY-keskuksen internetsivuilta saatavalla [sähköisellä ilmoituslomakkeella](#) tai vastaavilla tiedoilla osoitteella:
Pirkanmaan ELY-keskus, Kirjaamo
PL 297
33101 TAMPERE
- Lisätietoja ELY-keskuksen internetsivuilta: [Mainonta maantien varrella - ELY-keskus](#)

Mainosluvat kaupungin hallinnoimiin mainospaikkoihin

- Joensuun kaupungin tapahtumapalvelut myöntää mainosluvat Joensuun kaupungin hallinnoimiin mainospaikkoihin sekä luvat tapahtumiin liittyvään tilapäismainontaan
- Lisätietoja tapahtumapalveluiden internetsivuilta: <http://www.joensuu.fi/en/mainosluvat>. Näillä sivuilla on myös yhteystietoja kaupungin kanssa mainospaikkasopimuksia tehneisiin ulkomainosyhtiöihin, jotka myyvät mainostilaa.

Ajoratabanderollit

- Keskusta-alueen ajoratabanderollipaikkoja hallitsee Joensuun kaupunkikeskustayhdistys, jonka kautta toteutetaan tapahtumabanderollit
- Lisätietoja Kaupunkikeskustayhdistyksen internet-sivuilta: <http://www.kaupunkiyhdistys.jns.fi/banderollit/>